

Tilsynsrapport

Dagtilbud: Søndermarkens Børnehus
Dato: 26. februar 2024

Ordinært tilsyn

Dagtilbudsafdelingen

Indledning

På baggrund af det pædagogiske tilsyn er der udarbejdet nedenstående sammenfatning og vurdering af dagtilbuddet.

Dagtilbud:	Søndermarkens Børnehus
Tilsynstype:	Ordinært tilsyn
Sagsnummer:	28.06.08-K09-13-24
Dato for observation	30. januar 2024 kl. 13-15
Dato for tilsynsmøde:	19. februar 2024
Ledelse:	Britta Troelsen (leder), Laila Klinkby Marcussen (pædagogisk leder)
Medarbejderrepræsentanter:	Lisbeth Møller (TR), Helle Therkelsen (AMR)
Forældrebestyrelsesrepræsentant:	Trine Dueholm Hansen
Tværfagligt Center for Børn & Unge	Janie Vind (pædagogisk rådgiver)
Kontaktkonsulent:	Jette Hummel
Tilsynskonsulent:	Lisbeth O. Friis

Tilsynets formål og indhold

Formålet med det pædagogiske tilsyn er todelt, idet det både har et kontrolperspektiv ift. overholdelse af den gældende lovgivning samt Vejle Kommunes målsætninger og prioriterede indsatser i dagtilbud. Det pædagogiske tilsyn er også en kvalitetssikring af nuværende praksis og en mulighed for drøftelse af udviklingsmuligheder i det enkelte dagtilbud.

Tilsynets indhold indebærer følgende:

Samlet konklusion

Vurdering af den pædagogiske kvalitet tager afsæt i, hvad forskningen peger på i forhold til, hvad der har betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der vurderes både på strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultatkvalitet, som udgør tre hoveddimensioner i vurdering af dagtilbudskvalitet.

Søndermarkens Børnehus er en integreret daginstitution med ca. 130 børn. Der er 2 vuggestuegrupper, 5-6 aldersopdelte børnehavegrupper og en minigruppe med børn med særlige udfordringer.

Det vurderes, at der arbejdes ud fra den lov- og forvaltningsmæssige ramme i Søndermarkens Børnehus. Der arbejdes målrettet og systematisk med at sikre et pædagogisk læringsmiljø igennem hele dagen. Tilsynet ser overvejende tegn på god og nærværende pædagogisk kvalitet – særligt i det relationelle mellem børn og voksne. De voksnes tilgang fremstår varm, imødekommende og engageret, hvilket skaber særlige gode vilkår for nærværende og udviklingsfremmende samspil. Organiseringen om eftermiddagen bidrager også til gode vilkår for leg og aktivitet, der ikke forstyrres af gentagende afbrydelser.

Et tilsyn vil altid give anledning til nye overvejelser og eventuelle justeringer, der kan give børnene, fornyede betingelser for deres trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvilket ses i de givne fokuspunkter. I et tilsyn vil der altid gives fokuspunkter, som dagtilbuddet med fordel kan forholde sig til. Opfølgningspunkter gives når der skal igangsættes en mere målrettet indsats. Henstillinger gives ved bekymring for kvaliteten i dagtilbuddet.

Søndermarkens Børnehus har fået følgende fokus- og opfølgningspunkter:

Fokuspunkter:

- Overvej fortsat og løbende, hvordan der både skabes gode betingelser for fordybelse og nærværende samspil og fællesskaber i ydretimerne, hvor børn afleveres og hentes og hvordan der også sikres et tæt og godt samarbejde med forældre.
- Hav en opmærksomhed på at tilbyde børnene forskellige legeformer, så der er mulighed for en bred erfaringsdannelse samt mulighed for noget at blive optaget af (jf. fysiske omgivelser og indretning).
- Anvend gerne data fra både sprogvurderinger, dialogprofil og spørgeskemaer fra tilsynet som afsæt for fremadrettede justeringer og indsatser.
- Overvej fortsat og løbende, hvordan det gode forældresamarbejde sikres ift. aflevering og hentning, herunder også daglige informationer til forældrene.

Opfølgningspunkter:

- Kvalificer og etabler flere tematiserede lige- og læringsmiljøer, som inviterer til leg. Sørg for tilgængelige og understøttende legematerialer, der inviterer til børneinitieret leg. Indret de tematiserede lege- og læringsmiljøer, så de fremstår inviterende og inspirerende for børnenes leg og "er klar til leg".
- Gentænk, hvordan nogle rum indrettes. Er der flere rum i rummene, så det er muligt at fordele sig og lege uforstyrret? Er der gjort klar til dagen?

Henstillinger:

- Ingen

Tilsynets observationer

Der er observeret ud fra, hvad forskning viser, er de vigtigste kontekster for et barns udvikling i de nærmeste omgivelser; relationer, fysiske omgivelser og lege- og aktivitetsmuligheder. De tre områder er de mest grundlæggende for den pædagogiske kvalitet. Der er observeret i to timer en eftermiddag, hvor lederen også deltog. De samlede observationer samt dataindsamling og tilsynsdialog er afsæt for den samlede vurdering af den pædagogiske kvalitet i Søndermarkens Børnehus.

Fysiske omgivelser

Indretningen af de fysiske omgivelser har stor betydning for børnenes muligheder for erfaringsdannelse og for daginstitutionens sociale liv og dermed børnenes udvikling og læring. Barnet er i en periode, hvor erfaringer og læring sker gennem det at undersøge og gå på opdagelse. Barnets hele færden i institutionen danner grundlag for erfaringsdannelsen. Rummene skal invitere til lege, aktiviteter og andre gode læringsoplevelser.

KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner, s. 38)

Observationer omhandlende fysiske omgivelser

Rum, interiør, materialer inde som ude udgør tilsammen en ramme, som ifølge forskningen har betydning for børns erfaringsdannelse og sociale liv. Det fremhæves også i den styrkede læreplan, at den fysiske indretning er med til at sikre alle børn trivsel, sundhed, udvikling og læring. Derfor er den fysiske indretning vigtig i vurderingen af den pædagogiske kvalitet.

Antallet af børn er prioriteret til 15-16 børn pr. børnehavestue og derfor er de ældste børn i fællesrummet, hvor det er indrettet med rum i rummene, fx scene med legetæppe, forhæng der kan trækkes for som afskærmning, hems med hule, dukkehus mm. Forældrene afleverer og henter deres børn i garderoben og der er derfor en begrænset aktivitet frem og tilbage i fællesrummet og på de øvrige stuer, hvilket giver en særlig ro til fordybelse og leg med et minimum af afbrydelser og forstyrrelser.

Generelt er der indrettet med fokus på at skabe rum i rummene, så børn og voksne kan fordele sig i mindre grupper. Der er også indrettet med tematiserede lege- og læringsmiljøer, dog varierer det i tydelighed, i forhold til om børnene kan aflæse, hvilke lege, der inviteres til samt i tilgængeligheden af understøttende legematerialer, der inviterer og inspirerer til leg. I flere af grupperummene er der få etablerede tematiserede lege- og læringsmiljøer. I nogle rum fylder borde og stole en del i rummet og udfordrer at skabe flere rum i rummene. Der kan med fordel etableres flere tematiserede lege- og læringsmiljøer, der både inviterer til den børneinitierede leg og fællesskab samt giver børnene gode betingelser for udviklende leg og samspil. Der er en proces i gang, hvor der arbejdes målrettet og fokuseret med indretning af lege- og læringsmiljøerne, hvor der også er fokus på at gøre klar til leg.

Legepladsen er stor og giver mulighed for forskellige legeformer. Der er både mulighed for tumleleg, fodbold, grave, multibane samt stilleområder. Børnene er inddelt i zoner på

legepladsen en uge af gangen, hvilket giver mulighed for fordybelse og forudsigelighed for børnene. I vuggestuen er der igangsat en proces, hvor der skal indrettes et nyt legeareal tilpasset vuggestuebørnene.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Kvalificer og etabler gerne flere tematiserede lige- og læringsmiljøer, som inviterer til leg. Sørg for tilgængelige og understøttende legematerialer, der inviterer til børneinitieret leg. Indret de tematiserede lege- og læringsmiljøer, så de fremstår inviterende og inspirerende for børnenes leg og "er klar til leg", så det også er lettere for børnene at aflæse, hvad der er muligt.
- Gentenk, hvordan nogle rum indrettes. Er der flere rum i rummene, så det er muligt at fordele sig og lege uforstyrret? Er der gjort klar til dagen?

Relationer

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det fremgår af forskning og udviklingspsykologisk viden, at en udviklingsfremmende relation mellem pædagogerne og børnene, en god relation mellem pædagogerne og forældrene og endelig gode relationer børnene imellem, er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet.

Observationer omhandlende relationer

Trygge og anerkendende relationer er afgørende for at yde omsorg, Forskning og den styrkede læreplan peger på, at både relationerne mellem barn og pædagogisk personale og børnene imellem har afgørende betydning for børnenes trivsel og udvikling.

Generelt oplever tilsynet en god stemning og eftermiddagen er præget af leg og fordybelse. Der er ikke gentagende afbrydelser af børn, der løber rundt eller forældre og børn der går gennem rummene. Børn og voksne er fordelt på stuerne, en mindre gruppe er udenfor. De voksne fremstår nærværende, imødekommende og opmærksomme i samspillet med børnene. Samværet bærer præg af, at de voksne har interesse for børnene og er til rådighed og tilbyder hjælp, omsorg og støtte, når der er brug for det. Det ses fx:

- I eftermiddagsmåltidet i en af børnehavegrupperne, hvor der er en god stemning ved bordene. Der er dialoger på tværs af bordet og de voksne spørger uddybende ind, tempoet er afstemt og der gives mulighed for at børnene kan overveje, hvad de vil svare ind i samtalerne.
- I vuggestuen observerer tilsynet også voksne, der er sensitive i samspillet med børnene. Der sættes løbende ord handlinger og børnene bekræftes i deres følelser. De voksne er tydelige i deres mimik og ansigt-til-ansigt-kontakt og møder børnene med en ro, som smitter af på børnene. De voksne er opmærksomme på børnenes signaler og reagerer omsorgsfuldt på dem.

Der er løbende børn der hentes. Forældrene kommer forbi vinduet og alle børn er opmærksomme på, hvem der kommer. Nogle forældre får en overlevering i døren, hvor efter forældrene går om til garderoben og møder deres barn. Det er bibeholdt fra corona, at forældrene som udgangspunkt ikke er på stuer og fælles arealer, men primært har deres gang i garderoben.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej fortsat og løbende, hvordan der både skabes gode betingelser for fordybelse og nærværende samspil og fællesskaber i ydretimerne, hvor børn afleveres og hentes og hvordan der også sikres et tæt og godt samarbejde med forældre.

Leg og aktivitet

For at kunne udvikle sig har børnene brug for at lege med andre børn og for at blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder. Noget at være sammen om i et fælles tredje.

Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden, og voksnes kommunikation og interaktion med børnene fra den helt tidlige barndom og med de fysiske udviklings- og læringsmiljøer er essentielt for børns udvikling.

KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner, s. 44

Observationer omhandlende leg og aktivitet

Leg og aktivitet giver trivsel, udviklings- og læringsmuligheder og noget at være sammen om i fællesskaber over hele dagen. Deltagelsesmuligheder er ifølge forskning helt afgørende for børns udvikling og trivsel og står også centralt i den styrkede læreplan – og derfor er kvaliteten af leg og aktiviteter relevant og betydningsfuld i vurderingen af den samlede kvalitetsvurdering.

Tilsynet observerer i eftermiddagstimerne og det er tydeligt, at der er en organisering, der også sikrer mulighed for lege og aktiviteter, hvor både børn og voksne har mulighed for at fordybe sig og være sammen. Børnene er på deres stuer, hvilket giver mulighed for leg med hinanden.

Tilsynet observerer (jf. fysiske omgivelser) at det kan variere, om der er adgang til forskellige legeformer, alt afhængig af indretning og tilgængeligheden af legeredskaber. Der er flere børneinitierede lege i gang, hvor voksne er tilgængelige og deltagende i børnenes leg. De voksne fremstår også fleksible, da der er flere eksempler på, hvor en mindre gruppe børn fortsat spiser eftermiddagsmad, men de børn der er færdige, har mulighed for at komme ned og lege, hvor en voksne også følger med.

Af vokseninitierede aktiviteter ser tilsynet eftermiddagsmåltidet hos en børnehavegruppe. Der er en struktur og organisering, der er genkendelig for børnene og som skaber forudsigelighed. Der er også en tydelig rollefordeling mellem de voksne, hvilket også bidrager

til nærværende voksne, der har deres opmærksomhed på børnene. Børnene er fordelt ved tre borde og børnene er inddraget i både selve måltidet med at hælde vand op og er også opmærksomme og inddraget i historiefortællingen, som også er en del af eftermiddagsmåltidet.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Hav fortsat en opmærksomhed på at tilbyde børnene forskellige legeformer, så der er mulighed for en bred erfaringsdannelse samt mulighed for noget at blive optaget af (jf. fysiske omgivelser og indretning).

Den styrkede læreplan

Der arbejdes målrettet og kontinuerligt med den styrkede læreplan, hvor der er et fokus på at der igennem hele dagen etableres et pædagogisk læringsmiljø med leg, aktiviteter og daglige rutiner, som giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikles og dannes.

I 2023 har personalegruppen via MED-udvalget evalueret den styrkede pædagogiske læreplan. I lige år (2024) evalueres den styrkede læreplan også på et fællesmøde med forældrebestyrelsen og personalegruppen.

Sprogindsatser og understøttende sprogstrategier

Der er 2 sprogansvarlige i Søndermarkens Børnehus, som både er videns-personer ift. sprog, tidlig opsporing og indsatser. De er ligeledes sparringspartnere for øvrige kollegaer og ledelse ift. at sikre et stærkt sprogligt læringsmiljø. I hverdagen anvendes fx dialogisk læsning, tematisk sprogarbejde, piktogrammer og visuel støtte, forskellige sprogredskaber samt rim, remser, sange mv.

Data fra Hjernen og Hjertet anvendes til at kvalificere sprogarbejdet. Sprogvurderinger udarbejdes af pædagogerne, hvilket også giver en bevidsthed om hos børnenes primære voksne, hvilke fokusområder, der er aktuelle både ift. enkelte børn og den samlede børnegruppe.

Stærkere fællesskaber / AKT

AKT medvirker til at sikre forebyggende og støttende indsatser både med henblik på at sikre stærkere fællesskaber og i indsatser for børn med særlige behov. AKT anvendes aktivt af de øvrige kollegaer, hvor der gives sparring og anvendes observationer ind i samarbejdet omkring at sikre stærkere fællesskaber.

Der arbejdes generelt systematisk og målrettet med at sikre trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn. Der afholdes fx ekstra pædagogmøder, hvor der arbejdes systematisk med at udarbejde handleplaner på børn i udsatte positioner. Tre gange om året laves også en screening på alle børn, hvilket medvirker til tidlig opsporing og justering af indsatser.

Søndermarkens Børnehus er med o projektet ”Hele Familiens Dagtilbud”, hvor der er ”åben dør”, hvor familierne kan komme og få råd, hjælp og vejledning, Det opleves som en god og meningsfuld mulighed for forældrene.

Overgange

Der samarbejdes med både forældre og øvrige aktører (skole, dagpleje og sundhedspleje) omkring trygge overgange, hvilket vil sige fra hjem/dagpleje til vuggestue, vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole. Overgangene beskrives både af forældre, personale og ledelse som trygge og forudsigelige. Forældrene oplever god information og sætter også stor pris op ordningen omkring skolestart, hvor en voksen fra børnehaven er med i førskolen i de første måneder.

I organiseringen i Søndermarkens Børnehus er der i børnehaven aldersopdelte grupper, hvilket betyder, at den primære interne overgang er fra vuggestue til børnehave, da børn og voksne følges ad i hele børnehavetiden.

Forældresamarbejdet

Forældresamarbejdet beskrives som god og der er generelt en stor tilfredshed omkring samarbejdet. Organiseringen omkring aflevering og hentning, hvor forældrene ikke har deres daglige gang rundt i huset, kan indimellem udfordre dialogen og overleveringerne fra dagen. Det er et vedvarende fokusområde, hvordan der både sikres de bedste betingelser for børnene samt hvordan det gode forældresamarbejde også sikres i hverdagen. Generelt er der en oplevelse af, at forældrene bakker op om organiseringen og de oplever også, at de altid kan henvende sig, hvis de har brug for yderligere informationer og drøftelser. Månedsvist sender de enkelte stuer uddybende nyhedsbreve, så forældrene ved, hvad de er optaget af i hverdagen. I hverdagene gives der mundtlige overleveringer samt der skrives på en tavle, hvad dages indhold har været.

I Minigruppen hentes børnene på stuerne, da der er nogle andre hensyn og behov, hvilket fungerer godt.

Generelt er der et fokus på, hvordan tiden anvendes mest muligt sammen med børnene og derfor drøftes det også løbende, hvor ofte og hvor mange billeder og informationer, der sendes ud via AULA.

Opfølgning

I løbet af 2025 vil kontaktkonsulent fra Børne- og Ungeforvaltningen afholde et anmeldt opfølgende tilsyn med ledelsen med afsæt i seneste tilsynsrapport.